

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/279/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6914216400
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kvietok
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6914216400.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kvietka a sudcov Mgr. Janky Benkovičovej a Mgr. Martina Štubniaka, v právnej veci žalobkyne I. I., nar. XX. XX. XXXX, bytom T. XXX, zastúpenej JUDr. Jánom Čipkom, advokátom so sídlom v Hnúšti, Partizánska 197 proti, žalovaným 2/ I. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom O. D., E. XXXX/XX, 3/ S. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom P., E. XXX, 4/ I.. W. X., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. XXXX/XB, J. - T. E., 5/ W.. D. T., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom T. ulica XXXXX/X, J. J. - O., 6/ C. E., rod. T.ová, nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom T. XXXX/XX, L. Y., 7/ W. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom Y., C. XX, 8/ E. T.ová, nar. XX. XX. XXXX, bytom Y., C. XX, Xa/ I. D., rod. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom J., C. XXXX/X, Xb/ G. D., rod. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom Y., J. XXX, Xc/ B. E., rod. D.ová, nar. XX. XX. XXXX, bytom Y., T. XXX, XX/ R. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom O. D., X. XXX/X, XX/ X. G. a neznámi dedičia po X. G., všetci na neznámom mieste, zastúpení Slovenským pozemkovým fondom, so sídlom v Bratislave, Búdková 36, 12a/ G. C., rodený C., nar. XX. XX. XXXX, bytom E. Q. XXX, XXX 01 Y. a 12b/ K. C., rodená V., nar. XX. XX. XXXX, bytom E. Q. XXX, XXX XX Y., žalovaný 5/, 6/, 10/, 2/, 9b), 9c) 9a), 3), zastúpení JUDr. W.ou Zmekovou, advokátkou, so sídlom Zámocká 18, J., o určenie vlastníckeho práva, o odvolaní žalovanej 11/ proti rozsudku Okresného súdu O. D. č. k. 10C/100/2014-215 zo dňa 19. 06. 2018, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu z r u š u j e a vec v r a c i a okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd (ďalej tiež „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, resp. „prvostupňový súd“) určil, že nehnuteľnosti nachádzajúce sa v okrese O. D., v obci J., v katastrálnom území J., zapísané na liste vlastníctva č. XX ako parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape ako CKN parc. č. XXX záhrady vo výmere 452 m², CKN parc. č. XXX zastavané plochy a nádvoria vo výmere 319 m² a CKN parc. č. XXX zastavané plochy a nádvoria vo výmere 119 m², patria do vlastníctva žalobkyne I. I., rod. E., nar. XX. XX. XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX, bytom T. č. XXX, XXX XX Y.. Zároveň rozhodol, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobkyňa sa podanou žalobou domáha určenia vlastníckeho práva v jej prospech v celosti ku nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v katastrálnom území J., zapísaným na liste vlastníctva č. XXX ako parcely registra "C" evidované na katastrálnej mape pod parc. č. XXXzáhrady vo výmere 452 m², pod parc. č.X8 zastavané plochy a nádvoria vo výmere 319 m² a pod parc. č. XXX zastavané plochy a nádvoria vo výmere 119 m². Dôvodom na podanie žaloby bola tá skutočnosť, že jej rodičia C. E. a I. E., na základe kúpnej zmluvy zo dňa 26.03.1973 kúpili od I.a D. nehnuteľnosti nachádzajúce sa v katastrálnom území J., vedené v pozemno-knižnej vložke č. XX pod parcelným č. XX ako dom, dvor a záhrada a pod parcelným č. XX ako záhrada, pričom stav bol neidentický. Kúpna zmluva bola registrovaná Štátnym notárstvom v O. D. dňa 23.01.1974 pod č. Reg. I 27/1974. Žalobkyňa poukázala na to, že dňa 23.06.1999 bola Okresným úradom v O. D. vyhotovená identifikácia parciel č. XXXX/XX-XXXX/XX, na základe ktorej mali byť parcely

č. XX/X, XX/X a XX zapísané na list vlastníctva č. XX. Tvrdila, že tieto (parcely) boli už v tom čase vedené na jej nebohých rodičoch a súčasne tvrdila, že uvedené parcely sú identické s nehnuteľnosťami, ktoré sú v súčasnosti zapísané na liste vlastníctva číslo XX. Ďalej poukázala na to, že jej rodičia boli vlastníckymi nehnuteľnosťami zapísaných na liste vlastníctva č. XX pod parc. č. XXX, XXX a XXX, a to práve na základe kúpnej zmluvy zo dňa 26.03.1973. Od kúpy v roku 1973 užívali predmetné nehnuteľnosti rodičia navrhovateľky „výlučne a nerušené“ a po ich smrti ich takto užívala žalobkyňa až do predaja rodinného domu so súpisným č. XX. Pri tomto predaji sa dozvedela, že na liste vlastníctva je vedená len ako vlastníčka predmetného rodinného domu nachádzajúcom sa na parcele č. XXX v celosti, avšak bez tohto pozemku, ako aj bez pozemkov parc. č. XXXa XXX.

3. Žalovaní okrem G. C. a K. C. so žalobou pôvodne nesúhlasili, avšak na pojednávaní predovšetkým po vypočutí si svedeckej výpovede uviedli, že so žalobou súhlasia a navrhujú jej vyhovieť.

4. Slovenský pozemkový fond vzniesol voči žalobe viaceré námietky.

5. Okresný súd vykonal dokazovanie výsluchom svedka, oboznámením sa so žalobou, kúpnu zmluvou z roku 1976, osvedčením o dedičstve č. I. 6 úmrtným listom I.a E., osvedčením o dedičstve . Č. I. 8, potvrdením Obce J., oznámením okruhu dedičov č. I. 11, rozhodnutím ŠN č. I. 12 a 13, identifikáciou parciel z roku 2013, osvedčením o dedičstve č. I. 16, výpisom z LV č. XX, odvolaním právneho zástupcu žalobkyne voči zastaveniu konania a odmietnutiu podania, vyjadreniami SPF, vyjadreniami R. D., W.. T., W.. E., výpisom z PKV XX, vyjadreniami pani T., pani C., pani D., úmrtným listom C. T., vyjadrením katastra nehnuteľností nač.l. 120, vyjadrením I.. X., vyjadrením Dr. V. k vyjadreniam žalovaných, duplikami W.. T., W.. E., pani T., C., D., D. úmrtným listom R. D., vyjadrením SPF zo dňa 12. 02. 2018, vyjadrením G. C. a K. C., duplikou JUDr. W. X., výpisom z LV č. XX, oboznamuje sa obsah pripojeného spisu OSRS 6C/229/1990, z neho predovšetkým rozsudok, spisom ŠN N I 27/1974 z neho predovšetkým kúpna zmluva, identifikácia parciel, výpis z PK, rozhodnutie o vyrúbení notárskych poplatkov, rozhodnutie MNV B. o udelení súhlasu s prevodom nehnuteľnosti, oboznamuje sa obsah pripojeného spisu 13C/26/2013, obsah pripojených spisov Okresného súdu O. D. 3D 881/2017.

6. Okresný súd v prvom rade skúmal, či na strane žalobkyne existuje naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva v jej prospech k nehnuteľnostiam tvoriacim predmet konania pričom dospel k záveru, že žalobkyňa v konaní preukázala, že má naliehavý právny záujem na požadovanom určení, pretože bez tohto určenia by jej právne postavenie vo vzťahu k nehnuteľnostiam tvoriacim predmet konania bolo skutočne neisté, nakoľko žalobkyňa tvrdí, že je vlastníčkou nehnuteľností, ktoré tvoria predmet sporu, napriek tomu však v katastri nehnuteľností sú ako ich vlastníci vedené iné osoby.

7. Prvostupňový súd vec právne posúdil podľa § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka a podľa § 134 ods. 3 Občianskeho zákonníka.

8. Vykonaným dokazovaním prvostupňový súd zistil, že podielovými spoluvlastníkmi parciel č. XXX, XXX a XXX sú I. S., R. V., X. G., G. C. a K. C..

9. Z výsluchu svedka E. V. pre prvostupňový súd vyplynulo, že sa narodil v J. v roku XXXX a miestne pomery dobre pozná, pretože najprv býval oproti spornej nehnuteľnosti v rodičovskom dome a potom kúpil záhradu hneď vedľa spornej nehnuteľnosti. V roku 1992 kúpil záhradu a potreboval vyjadrenie susedov, preto aby mohol stavať dom a za spornú nehnuteľnosť mu vyjadrenie dával I. E.. Uviedol postupnosť vlastníkov spornej nehnuteľnosti, tak že ním boli pôvodne I. D. s manželkou C., ktorí umreli, zdedil to po nich ich syn I. D., ktorý to potom predal manželom E. a po ich smrti bola dedičom I. I., ktorá potom dom predala pánovi G. K. a L. C.. Nikdy manželka B. ani pani I. neboli rušení vo vlastníckom práve. Len z rozprávania vie, že R. V. bola majetná gazdiná, ku ktorej prišiel ako sluha I. D. najstarší s tým, že za veľmi dobrú starostlivosť R. V. dala tomuto I.ovi D.ovi časť zo záhrady a na tej záhrade si postavil I. D. dom, pričom ide o tú záhradu a ten dom, ktorý je predmetom konania. Okrem vyššie menovaných vlastníkov nikto iný nehnuteľnosť neužíval. Keď on kupoval svoju susediacu nehnuteľnosť tak musel vyrúbať stromy a on zo svojej strany postavil plot podľa GP vytvoreného W.. D. a z druhej strany tiež bol vytvorený plot rodinou T. čím došlo k oploteniu spornej nehnuteľnosti z oboch strán. Pretože dovtedy tam plot nebol. Dovtedy tam boli len kamene. Súhlas pri stavbe domu pýtal svedok priamo od pána I.a E. ako svojho suseda z dôvodu, že bol zapísaný na LV v tom čase.

10. Nahliadnutím do kúpnej zmluvy zo dňa 26.03.1973 prvostupňový súd zistil, že rodičia žalobkyne C. E. a I. E. kúpili od I. a D. za kúpnu cenu 51.903,- Kčs nehnuteľnosti vedené v pozemno-knižnej vložke č. XX, katastrálne územie J., pod pozemno-knižným (ďalej len „PK“) č. XX ako dom, dvor a záhrada a PK č. XX ako záhrada, v celkovej výmere 4867 m², s uvedením, že „stav podľa EN u Strediska geodézie pre okr. O. D. je neidentický“ Predmetná kúpna zmluva bola registrovaná Štátnym notárstvom v O. D. dňa 23. 01. 1974 pod č. Reg. I 27/74 s tým, že v uvedený deň nastali aj právne účinky registrácie.

11. Z odpovede katastra nehnuteľností zo dňa 08.09.2017 č.I. 120 vyplynulo, že táto kúpna zmluva nebola zapísateľná, nakoľko sa v zmluve cituje, že stav EN je neidentický, teda bolo potrebné vyhotoviť geometrický plán. PKN parc. č. XX, ktorá bola predmetom zmluvy bola okrem PKN vložky č. XX evidovaná ešte aj v PKN vložke č. XX a predávajúci I. D. ako vlastník z PKN vložky č. XX nemohol vlastniť PKN parc. č. XX v celosti.

12. Z potvrdenia Obce J. prvostupňový súd zisti, že daň za sporné nehnuteľností platí žalobkyňa.

13. Z osvedčenia o dedičstve č.k. D 759/01, Dnot 174/01 zo dňa 05.03.2003 prvostupňový súd zistil, že matka žalobkyne C. E. zomrela dňa XX.XX.XXXX, pričom dedičmi sa stali manžel I. E. a dcéra - žalobkyňa.

14. Z osvedčenia o dedičstve č.k. 1D 563/2004, Dnot 149/2004 zo dňa 21.08.2012 prvostupňový súd zistil, že otec žalobkyne I. E. zomrel dňa XX.XX.XXXX, pričom jedinou dedičkou sa stala dcéra - žalobkyňa.

15. Z pozemno-knižnej vložky č. 73 pre prvostupňový súd vyplynulo, že I. D. bol výlučným vlastníkom parciel PK č. XX a XX, ktoré boli zapísané v majetkovej podstate časti A. tejto listiny.

16. Z identifikácie parciel Okresného úradu O. D., katastrálny odbor zo dňa 29. 10. 2013 s dodatkom, že ide o spätnú identifikáciu a súčasne identifikáciu po pozemkových úpravách, vyplynulo, že nehnuteľnosti nachádzajúce sa v katastrálnom území J., v súčasnosti zapísané na liste vlastníctva č. XX pod parc. č. XXX ako záhrady vo výmere 452 m², pod parc. č. XXX zastavané plochy a nádvoria vo výmere 319 m² a pod parc. č. XXX zastavané plochy a nádvoria vo výmere 119 m² sú totožné s nehnuteľnosťami pôvodne zapísanými v pozemno-knižnej vložke č. XX - časť parcely PK č. XX a pozemno-knižnej vložke XX - časť parcely PK č. XX.

17. Súd prvej inštancie konštatoval, že v konaní bolo pôvodne žalovanými namietané, že I. D. bol iba vlastníkom pôvodnej parcely PK č. XX, zapísanej v pozemno-knižnej vložke č. XX, a preto mohol na základe kúpnej zmluvy zo dňa 26. 03. 1973 previesť svoje vlastnícke právo na rodičov žalobkyne iba k predmetnej parcele so všetkými právnymi následkami z toho vyplývajúcimi.

18. K tomu súd prvej inštancie uviedol, že je síce pravdou, že v zmysle zásady, podľa ktorej nikto nemôže na iného previesť viac práv, než sám má, I. D. by podľa v spise sa nachádzajúcich iba čisto písomných dôkazov nemal možnosť prevádzať nehnuteľnosti, ktorých vlastníkom nebol, ako to pôvodne namietali žalovaní, preukazovanie týchto okolností v konaní však právne zásadné pre rozhodnutie nie je, nakoľko predmetom konania je skúmanie, či žalobkyňa, resp. jej právni predchodcovia nadobudli nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom tohto konania na základe vydržania s tým, že sa skúma ich dobrá viera, ktorá sa odvodzuje predovšetkým od právneho dôvodu nadobudnutia sporných pozemkov (v tomto prípade sa odvodzuje dobrá viera nie od nejakého ich protiprávneho úkonu či vôbec neexistujúceho úkonu, ale sa odvodzuje od existujúcej písomnej zmluvy kúpnej, ktorá bola dokonca registrovaná štátnym notárstvom a vypracovaná právnikom profesionálom) a objasňujú sa okolnosti na strane žalobkyne, resp. jej právnych predchodcov pri nadobúdaní predmetných nehnuteľností z hľadiska ich presvedčenia, či im právo alebo vec patrila či nepatrila.

19. Bez ohľadu na túto argumentácia mal prvostupňový súd z výpovede svedka podopretej súhlasným vyjadrením žalovanej R. D. za zrejme, že I. D., ako bývalý vlastník spornej nehnuteľnosti uzavrel v minulosti dohodu s gazdinou R. V. (nie je zrejme, či bola to písomná či ústna dohoda, to však podstatné nie je, podstatná je skutočnosť, že takáto dohoda bola uzavretá), ktorej bol sluhom, podľa ktorej dohody za svoje zásluhy I. D. najstarší dostal pozemok, na ktorom si I. D. postavil dom, pričom po smrti tohto I. a D. jeho syn, ako dedič previedol vlastnícke právo k domu so záhradou a dvorom na manželov

E., po smrti ktorých sa ich vlastníkom stala žalobkyňa. To znamená, že v dávnej minulosti existovala dohoda, o ktorej ale písomná zmienka sa nezaznamenala, z ktorej potom vychádza záver, že I. D. najstarší nadobudol sporné nehnuteľnosti na základe dohody s R. V., stále na príslušnom liste vlastníctva zapísanou spoluvlastníčkou. Potom z tejto skutočnosti vychádzajúcej je možné konštatovať, že I. D. ako dedič prevádzal na manželov E. nehnuteľnosti, ktorých bol vlastníkom, resp. sa cítil byť ich vlastníkom, čo nikto ani nenamietal.

20. Ohľadom námietky identifikácie pozemkov v kúpnej zmluve prvostupňový súd uviedol, že z hľadiska posúdenia žalovaného nároku nie je relevantnou tá skutočnosť, že v kúpnej zmluve registrovanej štátnym notárstvom sa uvádza údaj, že stav nehnuteľností je neidentický. Relevantnou skutočnosťou, ktorú je potrebné zvýrazniť je tá skutočnosť, že právni predchodcovia žalobkyne uzatvárali zmluvu postupom v súlade so zákonom, neuzatvárali zmluvu ústnou formou, ale písomnou, zmluvu im vypracoval profesionál - právnik, advokát a zmluva, od ktorej sa teda odvodzuje užívací titul, a na základe ktorej mali nehnuteľnosť dobromyseľne žalobkyňa, resp. jej právni predchodcovia užívať a nakoniec aj vydržať bola aj riadne registrovaná. Preto mal prvostupňový súd s poukazom na vykonané dôkazy, za to, že žalobkyňa preukázala, že je vlastníčkou sporných nehnuteľností, tieto nehnuteľnosti užívali nerušene jej rodičia, ktorí ich nadobudli na základe písomnej zmluvy od I. a D. a po ich smrti dedením samotná žalobkyňa. Teda boli splnené všetky podmienky, za ktorých sa nehnuteľnosti mohli vydržať. I. D. teda aj podľa toho, čo vyšlo v konaní najavo (výpoveď svedka) mal možnosť prevádzať sporné nehnuteľnosti, je zrejmé, akým spôsobom ich nadobudol on, resp. jeho právny predchodca, v prírode kupujúcim tieto nehnuteľnosti ukázal, od tejto skutočnosti a samozrejme od uzavretej kúpnej zmluvy je možné odvodiť dobromyseľnosť tak kupujúcich, ako v súčasnosti aj žalobkyne, teda právni predchodcovia žalobkyne nielenže mali subjektívny pocit dobromyseľnosti (oprávnenosti) držby k určitej nehnuteľnosti ale ten oprávnené odvodzovali od relevantného titulu, teda písomnej kúpnej zmluvy registrovanej štátnym notárstvom. A pritom po celý svoj život manželia E. ako ani ich dcéra - žalobkyňa neboli rušení v užívaní týchto nehnuteľností, teda mali za to, že sú ich vlastníkami. Okresný súd pripomenul, že k prevodu nehnuteľností v čase ich prevodu v roku 1973 bolo potrebné žiadať súhlasné stanoviská rôznych orgánov (napríklad národného výboru a JRD), ktoré bolo v tomto prípade tiež dodržané, čo vyplýva z obsahu spisu R I 27/74. Na záver uviedol, že v čase realizácie prevodu nehnuteľností v roku 1973 malo zapisovanie vlastníckeho práva do evidencie nehnuteľností iba evidenčný charakter.

21. Súd prvej inštancie podanej žalobe vyhovel, nakoľko mal za to, že boli splnené podmienky na nadobudnutie sporných nehnuteľností vydržaním s tým, že žalobkyňa si mohla do doby oprávnenej držby započítať aj dobu, po ktorú mali vec v oprávnenej držbe jej právni predchodcovia, preto bola v konaní aktívne vecne legitimovaná.

22. O trovách konania rozhodol prvostupňový súd aplikujúc § 255 CSP tak, že žiadnej zo strán sporu ich náhradu nepriznal, pretože úspešná žalobkyňa si ich náhradu neuplatnila a neúspešní žalovaní nemajú nárok na ich náhradu.

23. Proti rozsudku prvostupňového súdu podala odvolanie žalovaná 11/ X. G. a neznámi dedičia po X. G., všetci na neznámom mieste, zastúpení Slovenským pozemkovým fondom, so sídlom v Bratislave, Búdková 36 (ďalej aj „odvolateľka“), domáhajúc sa zrušenia odvolaním napadnutého rozhodnutia a vrátenia veci okresnému súdu na ďalšie konanie.

24. Podané odvolanie odvolateľka odôvodnila dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP, teda že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolateľka v podanom odvolaní namietala, že rozsudok neobsahuje náležitosti, ktoré ustanovuje § 220 ods. 2 a 4 CSP. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí len všeobecne konštatuje, že boli splnené podmienky na nadobudnutie sporných nehnuteľností vydržaním s tým, že žalobkyňa si mohla do doby oprávnenej držby započítať aj dobu, po ktorú mali vec v oprávnenej držbe jej právni predchodcovia, preto bola v konaní aktívne vecne legitimovaná. S týmto konštatovaním sa odvolateľka nestotožnila, a podľa jej názoru sa súd nezaoberal skutočnosťami, kedy začala plynúť vydržacia doba žalobkyne, či je držiteľkou so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľná. Žalobkyňa nepreukázala nadobúdací titul k sporným nehnuteľnostiam, ku ktorým súd určil vlastnícke právo. Súd sa nevysporiadal s námietkou žalovanej 11/, že považuje za

neprípustný postup súdu obchádzať zákonný postup dedičského konania a priamo v prejednávanej veci určil, že žalobkyňa je vlastníčkou veci doposiaľ neprejednanej v dedičskom konaní. Nie je podložené vykonaným dokazovaním, že priamo žalobkyňa nadobudla vlastnícke právo vydržaním po úmrtí právnych predchodcov žalobkyne. Vo veci bol predložený domnelý právny titul, a to registrovaná kúpna zmluva RI27/74, ktorej predmet prevodu bol vymedzený neurčite, preto nesvedčí o oprávnenosti držby v takom rozsahu, v akom bolo určené vlastníctvo práve vydržaním. V konaní bola predložená PKV XX a spätná identifikácia parciel zo dňa 29. 10. 2013, ale tieto listinné dôkazy nepreukazujú tvrdenie, že rodičia žalobkyne všetky nehnuteľnosti riadne odkúpili. Podľa listinného dôkazu, vyjadrenia Okresného úradu O. D., odbor katastrálny, zo dňa 08. 09. 2017, k identifikácii predmetu prevodu bolo potrebné vyhotoviť geometrický plán. Podľa názoru odvolateľky je relevantná skutočnosť vo vzťahu k určeniu vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam, ktoré z nehnuteľností boli predmetom kúpnej zmluvy. Toto zistenie je nevyhnutným predpokladom na objektívne stotožnenie sporných nehnuteľností a následné určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam tak, ako je to uvedené v rozsudku. Súd prvej inštancie síce konštatoval a pripustil, že I. D. (pôvodný vlastník) bol iba vlastníkom parcely PKV č. XX a PKV XX, a preto mohol na základe predloženej kúpnej zmluvy zo dňa 26. 03. 1973 previesť vlastnícke právo iba k tejto parcele, ale z výpovede svedka E. V. a vyjadrenia žalovanej R. D. mal súd za preukázané, že I. D. v minulosti uzavrel dohodu s R. V. s konštatovaním, že nie je zrejmé, či to bola písomná či ústna dohoda, podstatná je skutočnosť, že takáto dohoda bola uzavretá. Takúto dohodu (dohody) odvolateľka nepovažuje v konaní za preukázanú ani podloženú vykonaným dokazovaním. Odvolateľka tiež namietala, že súd sa nevysporiadal so skutočnosťou, či existoval právny titul, na základe ktorého sa rodičia žalobkyne považovali za vlastníkov, t. j. oprávnených a dobromyseľných držiteľov, alebo či existoval len jeden právny titul (a to predložená kúpna zmluva), ktorá mala právne vady, ktoré vznikli na strane vypracovateľa zmluvy (Advokátska poradňa O. D. Dr. E. V.). Uvedené zistenie má nepochybne význam pre posúdenie dobrej viery. Súd skutočnosť, že predmetom kúpnej zmluvy boli nehnuteľnosti neidentické so stavom v evidencii nehnuteľností, nepovažoval za relevantnú s odôvodnením, že s poukazom na ostatné vykonané dôkazy žalobkyňa preukázala, že je vlastníčkou sporných nehnuteľností, tieto nehnuteľnosti nerušene nadobudli, jej rodičia, ktorí ich nadobudli na základe písomnej zmluvy od I. a D. a po ich smrti dedením samotná žalobkyňa. Odvolateľka takéto odôvodnenie súdu navyše považuje za rozporné, keď najsť súd pripustil aj iný právny dôvod (nešpecifikované dohody), neskôr konštatuje, že nehnuteľnosti nadobudla žalobkyňa na základe písomnej zmluvy od I. a D. a dedením, čo odvolateľka vytýka vyššie, keďže tieto nehnuteľnosti neboli predmetom dedenia. Za nesprávny odvolateľka považuje tiež záver súdu o oprávnenosti držby žalobkyne a jej právnych nástupcov a o splnení podmienok vydržania. Súd prvej inštancie túto skutočnosť nesprávne právne posúdil.

25. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhla, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok potvrdil, lebo podľa jej názoru je vo výroku vecne správny. Zároveň navrhla, aby jej odvolací súd priznal náhradu trov odvolacieho konania. Žalobkyňa odvolanie považuje za nie dôvodné a napadnutý rozsudok za vecne správny. Podľa jej názoru odôvodnenie napadnutého rozsudku spĺňa všetky náležitosti § 220 ods. 2 CSP. Uviedla, že základom pre posúdenie splnenia podmienok nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním na jej strane je kúpna zmluva, ktorú uzatvorili jej rodičia s I. a D. dňa 26. 03. 1973 a ktorá bola registrovaná Štátnym notárstvom v O. D. pod číslom č. reg. I 27/74. Z pripojeného spisu Štátného notárstva vyplýva, že predmetom zmluvy je dom, dvor a záhrada v celkovej výmere 4867 m². Je pravdou, že podľa kúpnej zmluvy „stav podľa EN Strediska geodézie pre okr. O. D. je neidentický“. Na druhej strane zo spisu vyplýva, že pre možnosť registrácie kúpnej zmluvy boli splnené všetky podmienky, boli udelené predpísané súhlasy a samotný predmet kúpy bol ohodnotený znalcom z odboru stavebníctva, z ktorého je jednoznačne určené, čo tvorilo predmet zmluvy. Predávajúci predmet kúpnej zmluvy v prírode vymedzil, o čom svedčí aj prehlásenie kupujúcich. Predmet kúpnej zmluvy od jej registrácie jej rodičia užívali tak, ako je v súčasnosti v prírode zapísaný na liste vlastníctva č. XX. Pre úplnosť žalobkyňa poznamenala, že napriek výmere nehnuteľností tvoriacej predmet kúpnej zmluvy sa domáha určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam vo výmere 890 m², ktoré v skutočnosti užívali. Žalobkyňa tiež vo vyjadrení uviedla, že bolo preukázané, že jej rodičia a ona podľa ust. § 129 ods. 1 a § 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka boli oprávnenými držiteľmi pozemkov, ktoré tvoria predmet sporu. So zreteľom na všetky okolnosti boli totiž dobromyseľní, že im pozemky patria. Tieto okolnosti veci sú nielen v tom, že predmet kúpnej zmluvy registrovanej Štátnym notárstvom bol jej rodičom v prírode jasne vymedzený, ale najmä v tom, že od uzavretia kúpnej zmluvy a užívania predmetu sporu neboli nikým a ničím rušení. Podľa jej názoru súd prvej inštancie dospel na základe

vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza zo správneho právneho posúdenia.

26. K podanému odvolaniu sa tiež vyjadrili žalovaní 2/, 3/, 5/, 6/, 9a/, 9b/, 9c/, 10/ a 4/, ktorí navrhli, aby odvolací súd odvolaním napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdil.

27. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec bez potreby nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario, len v rozsahu podľa § 379 CSP a z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa § 380 ods. 1 CSP a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie podľa § 391 ods. 1 CSP na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

28. Podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovania odvolacím súdom.

29. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu ide vtedy, ak súd nepoužil správny predpis, alebo ak síce aplikoval správny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

30. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie sa práve dopustil vyššie uvedeného pochybenia.

31. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalobkyňa nadobudla vlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam vydržaním, pre ktoré boli podľa záveru súdu prvej inštancie splnené všetky zákonné podmienky.

32. Odvolací súd sa nestotožňuje s právnym záverom prvostupňového súdu, podľa ktorého boli splnené podmienky nadobudnutia vlastníctva žalobkyne k predmetným nehnuteľnostiam vydržaním.

33. Aj keď súd prvej inštancie vykonal náležité dokazovanie, dospel na základe vykonaného dokazovania k nesprávnym skutkovým zisteniam o tom, že I. D., ako bývalý vlastník spornej nehnuteľnosti uzavrel v minulosti dohodu s gazdinou R. V. (nie je zrejmé, či bola to písomná či ústna dohoda, to však podstatné nie je, podstatná je skutočnosť, že takáto dohoda bola uzavretá), ktorej bol sluhom, podľa ktorej dohody za svoje zásluhy I. D. najstarší dostal pozemok, na ktorom si I. D. postavil dom, pričom po smrti tohto I. a D. jeho syn, ako dedič previedol vlastnícke právo k domu so záhradou a dvorom na manželov E. (kúpnu zmluvou), po smrti ktorých sa ich vlastníkom stala žalobkyňa. Súd prvej inštancie vôbec neuviedol akým titulom nadobudla predmetné nehnuteľnosti žalobkyňa po svojich rodičoch manželoch E..

34. Podľa § 129 ods. 1 Občianskeho zákonníka, držiteľom je ten, kto s vecou nakladá ako s vlastnou alebo ten, kto vykonáva právo pre seba.

35. Podľa § 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí je držiteľom oprávneným. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená.

36. Podľa § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka, oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov ak ide o hnuťnosť a po dobu desať rokov ak ide o nehnuteľnosť.

37. Podľa 134 ods. 3 Občianskeho zákonníka, do doby podľa ods. 1 sa započítava aj doba, po ktorú mal vec v oprávnenej držbe právny predchodca.

38. Vlastníctvo je v našom právnom poriadku chápané ako najvyššia právna moc nad vecou. Tento obsah vlastníckeho práva je vyjadrený priamo v ustanovení § 123 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého je vlastníkom v medziach zákona oprávnený vec držať (ius possidendi), užívať (ius utendi), požívať jej plody a úžitky (ius fruendi) a má právo s vecou nakladať (ius disponendi). Právo vec držať, nazývané

tiež právom držby, znamená právo nakladať s vecou ako s vlastnou. Ide o východiskové oprávnenie vlastníka, ktoré je nevyhnutným predpokladom pre výkon jeho ostatných vlastníckych oprávnení.

39. Vydržanie je osobitný spôsob nadobudnutia vlastníctva. V prípade splnenia zákonom určených podmienok dochádza k nemu priamo zo zákona, nevyžaduje sa k tomu rozhodnutie štátneho orgánu. K tomu, aby bolo možné nadobudnúť vlastnícke právo vydržaním musia byť splnené zároveň tieto zákonné predpoklady : a) nadobúdateľ je oprávneným držiteľom veci po celú vydržaciú dobu, b) nepretržitosť vydržacej doby, ktorou je neprerušovaný stav užívania predmetu vydržania počas zákonom stanovenej doby, c) spôsobilý predmet vydržania. Predpokladom vydržania je skutočnosť, že držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec alebo právo patrí. Posúdenie toho, či držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec patrí, nemôže vychádzať len z posúdenia subjektívnych predstáv držiteľa. Dobromyseľnosť držiteľa musí byť posudzovaná aj z objektívneho hľadiska, t. j. či držiteľ pri zachovaní náležitej opatrnosti, ktorú možno s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu na každom subjekte požadovať, mal alebo mohol mať pochybnosti, že užíva veci, ktorých vlastníctvo nenadobudol. Oprávnená držba sa nemusí nevyhnutne opierať o existujúci právny dôvod, stačí ak tu bol i domnelý dôvod (titulus putativus), teda, ide o to, aby držiteľ bol so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu taký právny titul svedčí.

40. Pri posudzovaní oprávnenosti držby treba vychádzať zo zásady, že jej predpokladom je presvedčenie nadobúdateľa, že nekoná bezprávne, ak si určitú vec prisvojuje. Ide o psychický stav, o jeho vnútorné presvedčenie, ktoré sa prejavuje aj navonok, a z ktorého možno vyvodiť, že sa dôvodne považuje za vlastníka veci. Medzi základné okolnosti, ktoré budú svedčiť o oprávnenosti držby veci patrí aj okolnosť, ako vec nadobudol - či mu svedčí nejaký oprávnený nadobúdaci titul. Subjektívny pocit držiteľa nemôže byť sám osebe podkladom pre vydržanie, ak nie je tento pocit vyvolaný okolnosťami objektívne nasvedčujúcimi oprávnenosti držby práva.

41. Na rozdiel od preukazovania vlastníctva nebude spravidla treba, aby vydržiteľ preukazoval platný právny dôvod nadobudnutia vlastníctva, ktorý môže byť základom pre zápis vlastníckeho práva do príslušného katastra nehnuteľností, ale postačí existencia takéhoto nadobúdacieho titulu (aj putatívneho), ktorý jeho vnútorné presvedčenie, že sa stal vlastníkom veci, dostatočne opodstatňuje.

42. Prvostupňový súd v danom prípade len uviedol, že z osvedčenia o dedičstve č.k. D 759/01, Dnot 174/01 zo dňa 05.03.2003 zistil, že matka navrhovateľky C. E. zomrela dňa XX.XX.XXXX, pričom dedičmi sa stali manžel I. E. a dcéra - žalobkyňa. Z osvedčenia o dedičstve č.k. 1D 563/2004, Dnot 149/2004 zo dňa 21.08.2012 zistil, že otec navrhovateľky I. E. zomrel dňa XX.XX.XXXX, pričom jedinou dedičkou sa stala dcéra - žalobkyňa. Vôbec však neuviedol čo bolo predmetom dedičstva, teda či predmetom dedičstva boli aj predmetné nehnuteľnosti. Nie je teda zrejmé či žalobkyňa vstúpila do držby predmetných nehnuteľností titulom dedenia, resp. iným titulom, hoc aj putatívnym.

43. Z uvedeného je potom zrejmé, že prvostupňový súd riadne nevysvetlil, na základe čoho považoval žalobkyňu za dobromyseľnú držiteľku, ktorá by splnila podmienky pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním. Len samotný záver prvostupňového súdu, že „boli splnené podmienky na nadobudnutie sporných nehnuteľností vydržaním s tým, že žalobkyňa si mohla do doby oprávnenej držby započítať aj dobu, po ktorú mali vec v oprávnenej držbe jej právni predchodcovia, preto bola v konaní aktívne vecne legítimovaná“, je nedostačujúci.

44. S poukazom na vyššie uvedené, odvolaciemu súdu tak neostávalo iné, ako odvolaním napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V ďalšom konaní okresný súd znova posúdi dôvodnosť podanej žaloby žalobkyňou.

45. Odvolací súd na záver uvádza, že len v prípade, že bude v prospech žalobkyne preukázaný nadobúdaci titul k predmetným nehnuteľnostiam, bude možné rozhodnúť, že žalobkyňa je vlastníčkou predmetných nehnuteľností aplikujúc citované ust. § 134 ods. 1 a 3 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd dáva tiež do pozornosti súdu prvej inštancie, že ani jediný dedič sa nemôže s úspechom domáhať určovacou žalobou, že je vlastníkom veci ktorá by mala patriť do dedičstva, ak táto vec nebola predmetom konania dedičstva a ohľadne tejto veci mu nebolo potvrdené nadobudnutie (k tomu porovnaj napr. rozhodnutie NS ČR 30Cdo 51/2007).

46. Ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, súd, ktorého rozhodnutie bolo zrušené, koná ďalej vo veci. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie v zmysle § 396 ods. 3 CSP aj o trovách odvolacieho konania.

47. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov členov senátu 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).